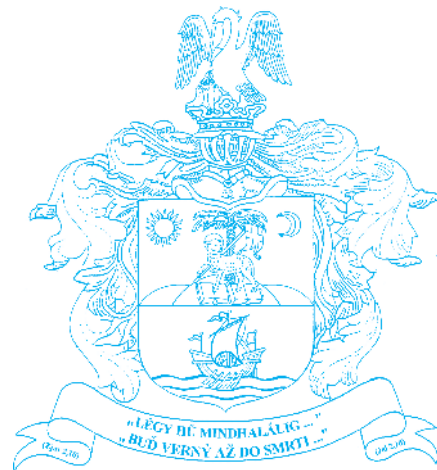

KALVÍNSKE HLASY

ÚRADNÝ ORGÁN
REFORMOVANEJ KREŠŤANSKEJ CIRKVI NA SLOVENSKU

Ročník LXXXVIII.

Číslo 3.

Komárno, marec 2017

Cena 30 centov

ČAS ZÁCHRANY, ČAS PÔSTU

„Odvtedy začal Ježiš poukazovať svojim učeníkom na to, že musí ísť do Jeruzalema a mnoho trpieť od starších, veľkňazov a zákonníkov, bude zabitý a na tretí deň vzkriesený“ (Mt 16,21).

Vstúpili sme do pôstneho obdobia. Najbližšie týždne sa budeme zamýšľať nad poslednými udalosťami v pozemskom živote nášho Pána Ježiša Krista. Potrebujeme tento čas, aby sme si uvedomili, že to, čo sa stalo, nebolo náhodné a už vôbec nie zbytočné.

Boh pripravuje od počiatku človeku záchranu. Pán Ježiš Kristus ukazuje učeníkom na nutnosť utrpenia a obete, ale zároveň už hovorí aj o vzkriesení. Učeníci sú naším obrazom, pretože z vysloveného počujú iba to neprijemné. Peter to za všetkých potom vysloví: „*To sa ti nesmie stať!*“ (16,23b). Niekoľko okamihov predtým je smelý vyznávač. Povie: „*Ty si Kristus, Syn živého Boha.*“ A zrazu prepad kdesi na dno ľudského zmýšľania. Pre Petra bolo ťažké preniesť sa z výšin nadšenia a radosti z toho, že máme medzi sebou Božieho Mesiáša, do situácie, ktorú Ježiš predpovedá. Do udalostí, ktoré hrozia veľkými skúškami aj pre nich. Ježiš pripomína, prečo prišiel na túto zem. Je poslušný vôli svojho nebeského Otca. Vie, že jeho cesta je cestou utrpenia. Poniženia. Smrti. Ale my by sme mali radšej, ako to vidíme na Petrovi, len tú víťaznú stránku Božieho synovstva. Keby to išlo nejako ináč, bez utrpenia. Ako máme pochopiť, že musel mnoho trpieť, keď bol predsa Božím Synom? Niesol na sebe velebnosť a slávu Božiu. A zrazu toto?

Pre nás je dnes rovnako ťažké počúvať, čo počuli učeníci vtedy. Aj my rozmyšľame predovšetkým po ľudsky, tak obyčajne. Chceli by sme iné pokračovanie. Peter chcel Ježiša uchrániť pred jeho sebaobetujúcou láskou. Ale toto bola satanská myšlienka, nie Božia. Pán Ježiš však ide ďalej svojou cestou, ktorú prijal od svojho nebeského Otca. Nenechá sa zmanipulovať ani obavami svojich najbližších spolupracovníkov, ani ich túžbou prežívať s ním len tie slávnostné a pekné chvíle – ako bola na-

príklad tá na vrchu premenenia. Ježiš ide tam, kde sa dokoná Boží plán spásy. Vie, že cieľom jeho cesty je Jeruzalem. Nevyhýba sa mu. Kráča mu v ústrety.

Pri vstupe do mesta bude ešte počuť Hosanna! Neskôr nenávisťný krik: Ukrižuj! Ani učeníci nedokážu zostať verní až do konca. Ani krásne svedecké vyznanie na začiatku nezachráni pred neskorším zapretím. Jeden z nich zradí. Ostatní sa rozpŕchnu. Ľud aj jednotlivci zlyhali. V prichádzajúcich chvíľach skúšok a protivenstiev sa ukázalo, aká silná resp. slabá je ich viera. Ako veľmi chceli všetko vyriešiť ľudským spôsobom, na základe vlastných tradícií, predstáv, očakávaní.

Ani s nami to nie je iné. Aj my si vkladáme všetko možné do tohto pôstneho predveľkonočného času. Orientujeme sa na to povrchné, za prioritné považujeme veci, ktoré nás obklopujú. Veľa priestoru dávame zbytočnostiam a to hlavné nám uniká. Neradi počúvame o poslušnosti, trpezlivosti a pokore. Dnes sa to „nenosí“.

Kresťanský život by sme radi „zoštíhlili“ na sviatky či na nedeľné chodenie do kostola. Radi by sme mali to slávnostné, pekné a povznášajúce. Predstava pokorného nesenia kríža nám do tohto obrazu veľmi nezapadá. Trpiaci a za nás umierajúci Kristus je skúšobným kameňom našej viery, možno kameňom úrazu. Hanbíme sa vyznať ho v práci, v škole. Zapierame svoju kresťanskú identitu, stávame sa neslanou soľou, zhasnutou lampou. Naše predstavy zbožnosti kladíme na miesto viery. Našou túžbou je už prispôbiť sa okoliu, splynúť s ním, aby nebolo vidieť, že sme iní.

Aj tohtoročný pôst nás postaví pred otázku: komu veríš? Tomu Ukrižovanému a Vzkriesenému? Tomu trpiacemu Služobníkovi Božiemu (Iz 53)? Na čo sa pripravuješ v tomto čase? Čo potrebuješ najviac? Kiežby sme vedeli vyznať: Ježiš Kristus je môj Pán a Záchranca. Kiežby sme sa vierou upli na toho, ktorý pre nás trpel, zomrel i vstal z mŕtvych!

Anna Hisemová

„Ty si Kristus, Syn živého Boha.“

Margita Breznaiová Dary

*Na oltári na nás žiari, Božia milosť prestretá
krásny vinič dozrieva, Pán ho do čiaš rozlieva,
mocnou rukou podal ti chlieb na svätý stôl,
aby pre nás hriešnych pokrmom bol.*

*Sám si niesol kríž a zomieral za nás,
počúval si Otca na Jeho mocný hlas,
dve ruky vzopnuté spolu, modlitba hlási sa znovu,
pristupuj k svätému stolu, nech tvoj Nebeský Pán,
odpustí ti viny sám.*

*Spoločne sa podme modliť, Pána Boha verne chváliť,
vždy sa o nás postará, s deťmi vôkol oltára.*

MYŠLIENKY

Krása pôstu

Pre mnohých ľudí je pôstne obdobie len nutnosťou, niečím, čo treba prežiť, netreba sa tým veľmi zdržiavať, je to síce dôležité, ale určite nie príjemné, možno ako nepríjemné povinnosti alebo ako očkovanie. Len treba zaťat zuby a počkať, kým to prejde.

Takto mnohí ľudia vnímajú obdobie pôstu. Veď čo je pekné na tom – hovoriť o utrpení, o duchovných zápasoch, o

niečoho sa urputne držať. Zvykov, pohodlia vecí, tradícií, dokonca aj ľudí, čo do nášho života dávno nepatria. Nevie-me to pustiť, lebo sa bojíme, že o to ne-návratne prídeme, a že sa neobjaví nič lepšie.

Máme strach zo straty, a presne o tom pôst je. Pustiť sa toho, na čom nám záleží. Pripustiť si, že to nemusíme mať na-veky. Božia výzva je stratiť všetko, na čom tak lipneme. Stratiť všetky tie spo-mínané veci. Alebo ešte viac. Ježiš totiž hovorí aj o strate vlastného života. Sme ochotní stratiť aj ten?

V čom je teda tá krása pôstu? Presne v tejto strate, ktorej sa všetci tak bojíme! Na to totiž, aby niekde prišiel nový začiatok, potrebujeme koniec. Potrebujeme niečo stratiť, pustiť z rúk, prestať

na niečom visieť, potrebujeme niečo ne-návratne oplakať. Na to, aby prišla jar, pred ňou potrebujeme zimu. Na to, aby sa niečo nové v živote začalo, sa musí niečo iné skončiť. A na to, aby sme v srdci mali miesto pre Boha, potrebujeme sa pustiť všetkého, čo stojí medzi nami a Ním. Pôstne obdobie nám pripo-mína, že kým sa neodvážime strácať, nič nezískame. A kým nebudeme ochotní niečo stratiť, pustiť, tú krásu pôstu nikdy nezazrieme. Nebudeme vedieť, aké to je, o všetko prísť, a oveľa viac získať. Ove-ľa viac ako všetko.

Lebo nezabudnime – bez pôstu, a zvlášť bez Veľkého Piatku by tu nikdy nebola Veľkonočná Nedela. A to je niečo také krásne, že na to žiadne slová ne-stačia. (Zuzana Vaľovská)

Tibor Sabovik

*Pôstne obdobie
nám pripomína,
že kým sa neodvá-
žime strácať, nič
nezískame.*

sklamaní vo viere, počúvať o tom, čo si máme odopierať a naučiť sa strácať – mám pokračovať? A ešte to všetko na Veľký Piatok zakončiť príbehom o smrti na kríži.

Naozaj nepoznám veľa ľudí, ktorí ma-ju radi pôst. Myslím, že nájdem viac ta-kých, ktorí chodia k zubárovi. Keď nám niekto hovorí, ako sa máme zbaviť nie-čoho, aby mohlo prísť niečo iné. Je to pre nás ťažké. Lebo my skôr máme v povahe

V čom by sa dneska mala cirkev reformovať?

Kresťania v cirkvi sú podľa Svätého Písma zvláštnym ľudom, svätým, vyvoleným a oddeleným od sveta (1Pt 2,9). Tieto vlastnosti sú dnes málo viditeľné v živote mnohých kresťanov, aj reformovaných. To je jeden z bodov, v ktorom by sa mala cirkev v dnešnej dobe reformovať. A preto poslaním reformovaných by mal byť opravdivý kresťanský život. Jeho skutočným kritériom je splnenie Božej vôle, ktoré úzko súvisí s posvätením. Posväcovanie, ukrižovanie s Kristom nie je možné bez zomierania nášho JA, čo je pre nás to najťažšie, čo máme robiť.

Jaroslav Széles, Košice

Mená anjelov (III.)

Nie je nič nezvyčajné stretnúť sa dnes s anjelmi, ktorí majú kadejaké bizardné, po hebrejsky znejúce mená. Skôr však ide o oblasť ezoteriky, resp. mimokanonických, apokalyptických spisov než o biblické zjavenie. Na stránkach Písma svätého sa stretávame konkrétne len s dvoma menami anjelov.

Anjeli na stránkach Písma svätého

Prvým z nich je archanjel **Michal**. Je to anjel s vysokým postavením, čo naznačuje predpona „arch“. Význam jeho mena je: *Kto je ako Boh?* Je dobré vedieť, že Biblia sa o iných archanjeloch nezmieňuje (niektorí mylne prisudzujú titul „archanjel“ aj Gabrielovi). Keď apoštol Pavol popisuje vytrhnutie cirkvi a hovorí o hlase archanjela, nepokladá za nutné uviesť jeho meno. To potvrdzuje domnienku o existencii iba jediného archanjela, ktorého meno bolo všeobecne známe.

V Starej zmluve vystupuje Michal ako ochranca Izraela. Bude to on, kto povedie nebeské armády anjelov proti satanovi a jeho zástupom. Je to anjel strážca, stojaci po pravici Božej. Podľa židovskej tradície robí dokonca zápisy do nebeských kníh. Zmienka v *Žid 9* hovorí o Michalovom spore s diablom o Mojžišovo telo. Satan sa zrejme domnieval, že má nárok na toto telo ako vládca ríše mŕtvych alebo preto, že sa Mojžiš dopustil vraždy Egyptana. Michal mal nejakým spôsobom účasť na Mojžišovom pohrebe, no nebol schopný vyriešiť nad satanom súd. Sám, aj keď mocné duchovné stvorenie, musí sa podrobiť vyššej Božej moci.

Druhým anjelom, ktorý sa objavuje na stránkach Písma svätého po mene, je **Gabriel**. Napriek tomu, že nie je označený ako archanjel, má tiež vysoké postavenie. Jeho meno znamená: *Božia sila, Boží muž* alebo *Boží hrdina*. Jeho poslaním bolo prinášať jednotlivcom dôležité Božie zvesti. Bol poslaný napríklad k Danielovi, k Zachariášovi i k Márii, aby jej oznámil, že sa stane matkou Božieho Syna. Podľa Talmudu je Gabriel po Michalovi prvý medzi anjelskými kniežatami, zapisujúci a vykonávajúci Božiu vôľu.

Cherubi a serafi

Aj keď v Písme svätom viac anjelov nazvaných po mene neobjavíme, predsa len v ňom môžeme nájsť dve zvláštne skupiny (triedy, hierarchie) anjelov. Prvou z nich sú tzv. cherubi. Sú to vyššie, pri Bohu zvlášť blízko stojace okrídlené anjelské bytosti.

Stoja pri tróne Božom, chváliac Hospodina. Ide o vysoký rád anjelov, keďže cherubom bol pôvodne aj satan. Sú to ochrancovia Božej svätosti. Sprevádzajú a reprezentujú Božiu prítomnosť. Manifestujú Boha vždy vtedy, keď sa zjavuje vo svojom práve a vo svojej milosti. Prvýkrát sa s nimi stretávame v *1Mojž 3*, kde svojimi plamennými mečmi chránia vchod do Edenu. Boli vyobrazení aj v jeruzalemskom chráme ako symboly Božej milosti medzi svojím ľudom. Ich štvoraký výzor (človek, býk, lev, orol) je symbolom kreatívnej plnosti.

Druhou skupinou sú tzv. serafi – spomínajú sa len u proroka Izaiáša (*Iz 6*). Tu sa objavujú s tromi pármí krídel. Dvoma pármí krídel si zakrývajú tvár a nohy. Tretí pár používajú na lietanie. Sú to anjelské bytosti, obklopujúce Boží trón. Ich povinnosťou je chváliť Boha. Vykonávajú nebeskú bohoslužbu zmierenia a očisťovania. Slovo seraf je pravdepodobne odvodené od koreňa s významom – horieť, resp. byť vznešený.

Podstata a vlastnosti anjelov

Na základe biblického zjavenia kresťanská teológia o podstate anjelov učí nasledovné skutočnosti:

Sú to osobnosti. Majú slobodu vôle. Keďže sú to stvorené bytosti, ich poznanie je ob-

medzené. Nepoznajú myšlienky ľudí na rozdiel od Boha. Ich poznanie však v každom ohľade vysoko prevyšuje poznanie človeka. *Anjeli sú duchovnými bytostami.* V porovnaní s nekonečným Stvoriteľom sú anjeli konečné stvorenia. Sú nehmotní a netelesní. Nie sú všadeprítomní. To znamená, že v určitom čase dokážu byť len na jednom mieste. Môžu prijať telesnú formu pri sprostredkovaní nejakého posolstva ľudom. Vtedy dokonca rozprávajú ľudskou rečou a môžu konzumovať jedlo. *Anjeli sú nesmrteľní a nerozmnožujú sa.* Pravda je taká, že podľa učenia Písma svätého nesmrteľný je jedine Boh. Nesmrteľnosť anjelov v tomto prípade treba vnímať tak, že Pán Boh, ktorý ich stvoril, by ich mohol hocikedy aj nihilovať. Ako duchovné bytosti však zomrieť nemôžu. Počet anjelov, tak dobrých ako aj zlých (padlých), je konštantný. To znamená: vždy je a bude rovnaký. Pán Boh určil, že anjeli nemajú potomkov a nerozmnožujú sa. *Anjeli sú vyššie tvory ako ľudia.* Anjeli patria do triedy nadprirodzených bytostí. Svojou podstatou sú silnejší než človek. *Pôvodne boli anjeli svätými bytostami.* Bolo možné, aby všetci zostali vo svojom pôvodnom stave svätosti. Umožňovala im to slobodná vôľa, ktorú mali. Tí, ktorí sa voči Pánu Bohu nezbúrili, zostávajú v tomto stave navždy. Sú akoby „utvrdení v dobrom“ (in bono confirmati). V tomto pôvodnom stave teda zostali tí anjeli, ktorí úspešne obstáli v skúške počas satanovej nebeskej rebélie, keď ostali verní Bohu. Tí, ktorí neobstáli a pridali sa k satanovi (padlí/zlí anjeli alebo tiež démoni), zostávajú zatvrdilí vo svojom zle a vzbure a nič na tomto stave už zmeniť nemôžu (in malo confirmati).

Čo sa týka ich vlastností, tie teológia definuje týmito pojmami: *sila* (potestas) – je

limitovaná Bohom; *nedeliteľnosť* (indivisibilitas); *neviditeľnosť* (invisibilitas); *neomeniteľnosť* (immutabilitas); *nesmrteľnosť* (immortalitas) – Boh by ich však mohol nihilovať, kedykoľvek by chcel; *rýchlosť* (agilitas) – sú nad časom a priestorom; *illocalitas* – nezaberajú žiaden priestor ako netelesné bytosti. V jednom čase sú však prítomní a viazaní len na jedno miesto.

Rado Gdovin,
evanjelický farár v Dobšinej

VZDELANIE VO VIERE (XXXII.)

Každé naše dobro v milosti Božej

Ludia stále hľadajú dobro, pátrajú po ňom celým svojim životom. Dobro sa stáva dlhodobou cieľom človeka. Dobro chcú nájsť mladí i starí, zdraví a nemocní, bohatí aj chudobní. Ján Kalvín vo Vzdelaní vo viere nám predstavuje dobro, ktoré je v milosti Božej. Práve Božia milosť nám všetkým zabezpečuje dobrodenia na každý deň. Boh sa môže zmilovať a dať nám čo potrebujeme. On zaiste myslí na naše dobro a záleží Mu na nás. Chce nielen dobro nám, ale udeľuje ho do celého sveta.

„Aby bola vzdaná všetka sláva a chvála Bohu, ktorá Mu náleží, a aby sme mohli mať pravdivý pokoj a ticho vo svojich svedomiach, chápeme a vyznávame, že dostávame všetky dobrodenia Božie z Jeho zhovievavosti a milosrdenstva.“

Potrebujeme sa ešte viac zahĺbiť do Božej pravdy a pracovať s našim chápaním

Viera je pre nás jedinečným Božím dobrom. Je našim sprievodcom zo zeme až do neba. Ján Kalvín o viere napísal nepreberné množstvo vždy podnetných slov.

„Vyznávame, že máme prístup k veľkým pokladom a k veľkému bohatstvu Božej dobroty, ktorá sa na nás vylieva, skrze vieru. Ak v pevnej dôvere a istote srdca veríme slubom evanjelia a prijímame Ježiša Krista tak, ako nám Ho Otec ponúka a ako nám Ho popisuje Slovo Božie.“

Milostivý Boh nám otvára dvere do života, do pokladnice svojich darov. Jeho dobrota nám vôbec nie je nedostupná. Veľké bohatstvo nám rozdeľuje plným priehŕstím a my ho prijímame len vierou. Preto veriaci ľudia sú vždy bohatí navonok i vnútorne navzdory aktuálnemu pozemskému stavu. Evanjelium je naše skutočné bohatstvo, ktoré si musíme nosiť v srdci. Veriť v Pána Ježiša je veriť v evanjelium, ktoré obsahuje Jeho život tu na zemi, učenie a zázraky. Božie

ne Ježiša Krista, ktorý je našim prostredníkom a obhajcom, skrze Neho máme k Bohu prístup.“

Spasiteľ Ježiš Kristus nám zjavil Boha, Jeho spasenie, ktoré sa z dobroty Božej dostáva aj nám. My máme všakovaké potreby, každý deň nutne potrebujeme

Viera má pre nás omnoho väčší význam než jej pripisujeme.

uskutočňovať svoje životné potreby. Ten kto nás obhajuje pred každým nepriateľom je Ježiš, nepriateľ prístupu k Bohu zatvára, ale menom Ježiša Krista sa otvoria dokorán krásne brány večného života.

„Musíme uznať, že všetko dobro pochádza od Neho jediného, vzdávať Mu za to vďaka. Naopak zamietame príhovor svätých vymyslený ľuďmi proti Písmu ako poveru, ktorá plynie z nedôvery v dostatočnosť príhovoru Ježiša Krista.“

Za to, čo dostávame, stále málo dakujeme, berieme až príliš samozrejme, že máme to čo máme. Všeobecne sa vytráca vďaka, ktorá je vizitkou slušnej výchovy. Skôr berieme veci tak, že nám právom patria a vydobyli sme si to čo máme. Bez podakovania chladneme a bránime sa dobru od Boha. My vôbec nedávame na príhovory svätých a ich orodovanie neuznávame! Učíme sa to už na konfirmačnej príprave. Okolo je mnoho pover, ale musíme sa aj tu držať Písma. To, že Pán Ježiš Kristus je skutočným orodovníkom sa dokázalo už na Golgote. Ktorý „svätec“ trpel ako On, kto prišiel z neba, aby spasil ľudské pokolenie?

Dobro z milosti Božej, viera v Boha, vzývanie Boha a Ježišov úrad nás môžu vždy tešiť. Viac pozorujme, že Boh koná pre naše dobro, považujme si Jeho milosť, ktorá nám pramení každodenne. Vzývajte Boha svojho spasenia celým svojim životom a z celého svojho srdca.

Príhovor Ježiša Krista za nás je v Písme, On sa dobrotivo a stále zastáva svojich.

Juraj Gajdošoci

Jeho milosť nám pramení každodenne.

veci okolo nás, ale i toho čo je s nami. Rozpoznávajme nielen zlo, ale hlavne dobro v našom živote. Boh sa prejavuje svojim konaním na každom z nás. Kalvín vidí Božiu dobrotu tiež v obecenstve, ktoré my máme s Božím Synom, Ježišom Kristom. Milostivý Boh takto našu nedokonalosť zakrýva svojou dobrotou.

Viera

Súčasťou života každého kresťana je viera. Viera má pre nás omnoho väčší význam než jej pripisujeme. Viera musí byť živá, aby nás tu na zemi živila duchovne i telesne.

Slovo je preto vždy živé lebo Ježiš Kristus žije. Viera sa spája zo Slovom, Slovom je Ježiš Kristus!

Vzývanie jediného Boha

Viera má v sebe vzývanie, chválu, vďačnosť, nasledovanie, ohlasovanie. Vierou hľadáme na Boha a uctievať Ho z celého srdca. Naša stála zbožnosť musí patriť jedine Jemu.

„Tak ako sme prehlásili, že neskladáme dôveru a nádej svojho spasenia a všetkého dobra v nikoho iného než v Boha skrze Ježiša Krista. Vyznávame, že Ho máme vzývať vo všetkých potrebách v me-

Synodná rada Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku na svojom 17. zasadnutí, ktoré sa konalo dňa 10. februára 2017 v Rimavskej Sobote, schválila nasledujúce uznesenia.

– Jednohlasne schválila rokovací poriadok doplnený o nové body rokovania.

– Obsahovo schválila zápisnicu zo svojho 16. zasadnutia.

– V zmysle § 9 zákona našej cirkvi o hospodárení č. 3/2016 je orgánom a inštitúciám našej cirkvi zakázané scudzit' nehnuteľný majetok. Vo výnimočných prípadoch je cirkevný majetok scudziteľný alebo vymeniteľný, ale iba v prípade schválenia vyššieho cirkevného orgánu. Vo výnimočných prípadoch je cirkevná nehnuteľnosť scudziteľná, príp. vymeniteľná, ale iba po schválení vyšších cirkevných orgánov. Synodná rada na základe doručených dokumentov konštatuje, že výmenu, resp. odpredaj nehnuteľného majetku Reformovaného cirkevného zboru Martovce nie je možné považovať za mimoriadny prípad, preto žiadosti nevyhovuje.

– V zmysle § 9 zákona našej cirkvi o hospodárení č. 3/2016 je orgánom a inštitúciám našej cirkvi zakázané scudzit' nehnuteľný majetok. Vo výnimočných prípadoch je cirkevný majetok scudziteľný alebo vymeniteľný, ale iba v prípade schválenia vyššieho cirkevného orgánu. Vo výnimočných prípadoch je cirkevná nehnuteľnosť scudziteľná, príp. vymeniteľná, ale iba po schválení vyšších cirkevných orgánov. Synodná rada na základe doručených dokumentov konštatuje, že výmenu, resp. odpredaj nehnuteľného majetku Reformovaného cirkevného zboru Pribeta nie je možné považovať za mimoriadny prípad, preto žiadosti nevyhovuje.

– Schválila poskytnutie pôžičky vo výške 20 000 eur pre Reformovaný cirkevný zbor Martovce. Pôžička je splatná 31. decembra 2022. Úrok pôžičky, vyrovnávajúci infláciu stanovuje Synodná rada na 4,5%. Pôžičku je možné využiť výlučne na obnovu kostola.

– Rozhodla o tom, že podporu GAW na rok 2017 môžu využiť 2 slovenské senioráty. Poverila zástupcu biskupa Jána Semjana a zástupcu generálneho kurátora Júliusa Kováča, aby do 20. februára 2017 podali konkrétny návrh, v ktorom cirkevnom zbore na akú investíciu by chceli

použiť túto podporu. Cirkevným zborom, ktoré majú dlh voči Všeobecnému fondu, podpora nemôže byť pridelená.

– S účinnosťou od 1. marca 2017 na dobu určitú – na 6 mesiacov – zamestná duchovného Marcela Milena a ustanovuje ho za prideleného seniorátneho duchovného do Gemerského reformovaného seniorátu.

– Schválila návrh Katedry historických vied Reformovanej teologickej fakulty Univerzity Jánosa Selyeho a do spomienkového zasadnutia Synody zaraďuje časť programu, týkajúcu sa výnimočných udalostí a osobností piatich storočí reformácie na Hornej zemi.

– Brala na vedomie informáciu seniora Gyulu Kassaiho o službe našej cirkvi v oblasti rodinnej pastorácie. Vyslanie Tamása Sülla ponecháva bez uznesenia.

– Konštatuje, že situácia vzniknutá v niektorých cirkevných zboroch Michalovského a Ondavsko-hornádskeho reformovaného seniorátu v súvislosti s pričlenením našej cirkvi k Maďarskej reformovanej kresťanskej cirkvi by mala za následok také nezdravé správanie, ktoré malo za následok popretie spolužitia cirkevných zborov a popretie príspevkov do Všeobecného fondu. Synodná rada konštatuje, že dlžné cirkevné zbory z vlastného rozhodnutia izolovali samy seba, a tým sa z vlastného rozhodnutia vzdali bezodkladného plnenia svojich práv a povinností. Synodná rada dlžby týchto cirkevných zborov naďalej eviduje a očakáva náhradu dlžnej sumy v plnej výške. Súčasne, hoci s tým nesúhlasí, berie na vedomie, že tieto cirkevné zbory sa vyčlenili zo solidárneho spoločenstva, existujúceho v našej cirkvi. Preto sú legitímne orgány našej cirkvi v cirkevných veciach a vo veci cirkevnej samosprávy nútené voči týmto cirkevným zborom zachovať primerané správanie. Kým sa tieto cirkevné zbory samy izolujú, aj legitímne orgány našej cirkvi ich budú považovať za izolované. Synodná rada trpezlivo čaká, aby tieto cirkevné zbory, vystúpiac z izolácie, sa stali opäť členmi jednoty našej Generálnej cirkvi, aby sa stali spoločenstvami, ktoré plnia svoje práva a povinnosti. (*Dlžné cirkevné zbory: Bežovce, Humenné, Vranov nad Topľou, Jenkovce, Tašula, Lastomír, Lúčky, Iňačovce, Sobrance, Slavkovce, Palín, Pinkovce, Trhovište, Moravany, Záhor – pozn. red.*)

– Synodná rada sa uznášalo o tom, že na podujatie Kirchentag 2017 sa zúčast-

nia zástupcovia 2 stredných škôl, jednotlivých misijných oblastí a seniorátov, nech ony navrhnu účastníkov, a súhlasila s tým, aby sa naša cirkev na Svetovej protestantskej výstave zúčastnila na základe koncepcie zostavenej Attilom Palcsó. Na rozpočet výstavy schvaľuje 1500 eur.

– Vytvárala na posúdenie pamätníka galejníkov nasledujúcu komisiu: László Fazekas, Géza Erdélyi, István B. Kovács, József Simkó, Szilárd Fecsó, Ottó Szabó, András Cséfalvay, Máté Milisits, Sándor Molnár, János Krcho, László Diószegi, József Sebestyén. Schválila rozpočet na Reformáciu 500 a žiadala komisiu, zosťavenú na prípravu podujatí Reformácia 500, aby navrhla program spomienkového zasadnutia Synody a na zoznam pozvaných hostí.

– Schválila a s radosťou brala na vedomie, že Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku získala od Organizácie Gábora Bethlena podporu vo výške 10 148 958,30 eur na spustenie a rozvoj maďarských materských škôlok a jasí.

– Brala na vedomie, že Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku získa od Organizácie Gábora Bethlena podporu vo výške 5 662 870,24 eur, ktorá sa po schválení podporovateľa môže využiť v nasledujúcom pomere na dané ciele: I. Posilnenie seniorátov; II. regionálne investície seniorátov; III. Úprava pracovných podmienok duchovných; IV. Rozvoj škôl a investície v oblasti nehnuteľností; V. Generálna cirkev a operatívne náklady; VI. Veľké investície, investície nerealizované z Generálnej cirkvi.

– Schválila a na Ministerstve školstva Slovenskej republiky bude žiadať o to, aby sa Reformované gymnázium Mihálya Tompu stalo vzdelávacím centrom.

– Za členov Riadiaceho výboru Ústredia diakonie Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku aj na nasledujúce obdobie volí: Andrása Fitosa, kurátora Reformovaného cirkevného zboru Veľké Kosihy, Annamáriu Mikos, ústavnú duchovnú, Tibora Révészsa, člena Synodnej rady, Zsolta Molnára, člena Synodnej rady a Jaroslava Gécioho, levitu.

– Súhlasí s tým, aby sa publikácia Ústredia diakonie pod názvom Je pre mňa odmenou, že môžem pracovať predávala za symbolickú cenu 10 eur do parochiálnych knižníc cirkevných zborov.

– Brala na vedomie štatistické dáta z roku 2016.

Milé deti!

Prázdny pohár je prázdny pohár. Skutočný život sa pre pohár začne vtedy, keď ho naplníš, zodvihneš, priložíš k ústam a obsah vypiješ. Vtedy je pohár pohárom v tom pravom slova zmysle. Plní svoj účel. Aj človek je rád užitočný a pracovitý. Aj človek rád zmysluplne vyplňa svoje dni. Verím, že aj ty máš radosť, keď prežiješ deň, ktorý mal zmysel a ktorý bol vyplnený dobrými aktivitami. Usalašíš sa v posteli a vravíš si: *Toto bol dobrý deň! Dnes som nebol ako prázdny pohár, ktorý si lebedí v kredenci, dnes som žil skutočný život plný aktivít, stretnutí, rozhovorov, informácií, krúžkov. Som príjemne unavený. Môžem ísť spať.*

V Biblii však existuje príbeh (Lk 10,38–42), v ktorom Pán Ježiš napomína usilovného človeka a hovorí: *Nie, nie, toto nie, toto nie je ono, taký deň je síce plný aktivít, ale to nie je ono.* Samozrejme, že to nehovorí takto, ale skoro takto. Dnes nepredbiehajte a podme pekne po poriadku.

Do domu Marty sa nahrnie Pán Ježiš so svojimi učeníkmi a ona ich chce všetkých pohostiť. Pobehuje okolo nich, zalieva kávu, pripravuje chlebíčky, premýšľa čím by im ešte ulahodila. Jej sestra Mária si zatiaľ sedí a ani v päte to nemá, aby jej pomohla. Každý pracovitý človek znervóznie, keď mu

nikto nepomáha. Marta sa našťve na svoju sestru Máriu a obráti sa na Pána Ježiša s výčitkou: „*Pane, nedbáš, že ma sestra nechá samu obsluhovať? Povedz jej, aby mi pomohla!*“ A vtedy sa to ešte viac skomplikuje, pretože Pán Ježiš jej povie: „*Marta, Marta, staráš sa a znepokojuješ pre mnohé veci, a potrebné je len jedno. Mária si vybrala dobrý podiel, ktorý sa jej neodníme.*“ No to je teda pecka. Pán Ježiš sa Marty vôbec nezastáva. Všetci lenivci sveta by si mohli v tejto chvíli tlesknúť do dlaní a povedať: *Počuli ste to? Aj Pán Ježiš má radšej tých, čo len tak sedia a nič nerobia.* Usilovní by sa mohli uraziť a povedať: *Tak fajn, odteraz už ani my nič nerobíme.*

Milé deti, tak nejako to vyzerá, keď neporozumieme biblickým príbehom. Určite to poznáte. Prečítate si biblický príbeh, ste radi, že ste ho dočítali do konca a nechápete o čo v ňom ide. Od pána farára ste už sto krát počuli, že Bibliu treba čítať každý deň, len keď ona sa tak ťažko číta a ešte ťažšie chápe. Nie je to vôbec jednoduché!

Nevieme, ako na napomenutie Pána Ježiša zareagovala Marta. Podľa mňa pochopila, že jej Pán Ježiš nechcel ublížiť a nakoniec si sadla, zahľadela sa mu pozorne do očí a načúvala mu. Dôležité je, ako zareaguješ ty. Čo urobíš? Ten príbeh je o tebe. Každý deň si ako Marta: usilovný, pracovitý, plný energie, ten gól, čo si dal to bolo niečo. Tvoji kamaráti ťa skoro zdvihli a nosili na rukách. No, na diktátoch by sa dalo čo to vylepšiť. Ale v skutočnosti žiješ dni plné diania. Určite by ti nestačili dva riadky, ak by si mal napísať, čo všetko si dnes zažil. Ty nie si ako nevyužitý pohár schovaný v kredenci. Si šikovné Božie dieťa a všetci máme z teba radosť.

Dnes ti však Pán Ježiš kladie ruku na plece a láskavo ti hovorí: *Nie, nie, toto nie, toto nie je ono, tvoj deň bol síce plný aktivít, ale to nie je ono.* Nehnevaj sa na Pána Ježiša, on nechce, aby si sa cítil previnilo. Vieš, akú má z teba radosť? Vieš, ako veľmi ťa má rád? Vieš, aký si pre neho vzácný? To sa nedá opísať slovami. Ale dnešným príbehom, v ktorom napomenul usilovnú a pohostinnú Martu, ti chce povedať, aby si sa aj ty naučil sedieť a rozprávať s Ním. Tak ako Mária, ona sa nebála si sadnúť k Ježišovi a počúvať ho. Nebála sa, že o niečo príde, že jej niečo ujde, ak bude chvíľu hľadieť do Ježišových očí. Ani ty sa neboj v pokoji porozprávať Pánovi Ježišovi o všetkých svojich starostiach, radoostiach, pocitoch, túžbach. On ťa s trpezlivosťou počúva. S láskou na teba hľadí. Je to iba tvoja vec, kde to urobíš, ale urob to každý deň!

Prečo je to dôležité? Prečo je to jediná potrebná vec? Prázdny pohár je prázdny pohár. Skutočný život sa pre pohár začne vtedy, keď ho naplníš, zodvihneš, priložíš k ústam a obsah vypiješ. Vtedy je pohár pohárom v tom pravom slova zmysle. Plní svoj účel. Naozaj? Áno, akurát poháru je úplne jedno, čo doňho naleješ. On to nijak zvlášť neprežíva. V prípade človeka to nie je jedno, čo do neho naleješ. Nie je to

jedno, čo čítaš, čo počúvaš, s kým sa stretávaš, čo robíš, čo hovoríš! Nie je to jedno, aké slová a zážitky ukladáš do svojej mysle!

Každé ráno alebo aj večer môžeš skúsiť jednu vec: Predstav si, že si prázdna šálka, ktorú môže Pán Ježiš naplniť. On je dobrý Boh, hlúpostami ťa nenaplní. Čo všetko by si od neho chcel, ešte pred tým než vyjdeš z dverí v ústrety svojim aktivitám? Nebuď skromný, lebo Pán Ježiš je štedrý darca. Túžiš byť naplnený dobrom, láskou, pochopením, prijatím, chceš byť zbavený strachu z matikára a z písomky, chceš viac síl na učenie, odvahu ozvať sa a brániť sa, chceš sa skamarátiť? Pán Ježiš ti môže pomôcť so všetkým. To je modlitba, rozhovor, čas, kedy sa zdá, že nič nerobíš, len tak sedíš, tvoj deň sa práve začal, ale ty si blízko toho, ktorý ťa miluje, láskavo napomína a naplnia pokojom a radosťou. Modlitba je chvíľa, kedy si uvedomíš, že Ježiš je ten najlepší hosťiteľ a nikto ti nedá to, čo ti môže dať priateľstvo s Ním. Buď šálka naplnená dobrým obsahom!

Janette Knežová

S vďakou za predkov 500. výročie reformácie

Na priečelí bysterského kostola je umiestnený náhrobný kameň, ktorý patrí nebohému farárovi Istvánovi Kauzsaymu.

Na toto miesto sa dostal za čias služby farára **Daniela Kostsánszkeho**, na podnet kurátora **Štefana Szaniszla**. V obci sa rušil starý, neudržiavaný cintorín a náhrobný kameň sa tak dostal na dôstojné miesto.

Na podnet terajšieho kurátora zboru sa presbyterstvo uznieslo náhrobný kameň zreštaurovať. To sa v priebehu roka 2016 aj uskutočnilo. Vyhotovala sa tabuľa so slovenským nápisom, keďže pôvodný je v maďarskej reči. Po ukončení týchto prác si zbor pripomenul pôsobenie farára aj bývalých duchovných, pôsobiacich v tomto zbere. Sestra farárka **Marianna Sláviková** modlitebne poďakovala za ich prácu.

Aký je prínos tejto udalosti v reformačnom roku? Jednak to, že sme v predstihu splnili výzvu Synodnej rady na zreštaurovanie starých pomníkov nebohých farárov pri príležitosti 500. výročia reformácie. Po druhé to, že 27. mája si pripomenieme 160. výročie od príchodu farára Istvána Kauzsaya do nášho zboru.

Pri kostole stála cirkevná škola. Nakoľko bola už stará a drevená, v roku 1864 bola zbúraná. V tom istom roku, teda za služby pána farára, boli položené základy novej murovanej, jedinej školy v obci. Počet žiakov nebol známy. Evidencia sa vtedy nevedla, alebo nezachovala. Prvým učiteľom na tejto škole bol práve István Kauzsay a vyučovalo sa po maďarsky. Viac záznamov o ňom sa nezachovalo. V zbere slúžil do roku 1869, keď zomrel.

Toto je príbeh jedného z mnohých farárov, ktorý vyučoval a viedol zbor v duchu a výzve reformátorov, aby sa zbor vzde-

Seniorátne stretnutie rodín TÝŽDEŇ MANŽELSTVA

V nedeľu 12. februára sa začal svetový týždeň manželstva. Pripomenuli sme si to aj v Ondavsko-hornádskom senioráte, a to stretnutím rodín a párov v Bysteri.

Stretnutie otvoril brat senior **Juraj Brecko**, a to textom *Mt 6,31–34*. Základnou otázkou bolo, čo je cieľom manželstva. Hlavne to, že manželia majú spoločne túžiť po Pánu Bohu. Možno z nášho hľadiska sa majú starať o rodinu a jej zabezpečenie, a je to nemálo starostí a zodpovednosti, no prvoradou úlohou by malo byť hľadanie cesty, ako byť bližšie k Pánovi.

Za príklad môže poslúžiť Akvila a jeho manželka Priscila (*Sk 18,1–4*). Podrobnejšie o tom hovorí apoštol Pavol, ktorý istý čas býval v Korinte, bol prijatý a ubytovaný týmto manželským párom. Cez týždeň spolu pracovali a pomáhali si navzájom a v sobotu kázal Pavol v synagóge. V tých časoch to bolo možno ťažšie, no manželia mu ochotne pomáhali vo všetkom. Nakoniec, keď Pavol odchádza z Korintu, Akvila a Priscila idú s ním až do Efezu, kde sa s Pavlom rozišli.

A tu sme pri odpovedi na našu úvodnú otázku. Cieľom manželstva je hlavne oslavovať Pána Boha a slúžiť mu. V manželstve nie je cieľom osobné šťastie a pohoda. Nemalo by byť cie-

lával a napredoval vo viere. Takto si teraz môžeme aj my s chválou Pána a s vďakou za predkov pripomínať výročie reformácie a prácu reformátorov.

Tibor Bajus

lom žiť samým pre seba. Cieľom je teda hlavne hľadať Božie kráľovstvo, potom všetko ostatné nám bude pridané – uzatváral svoj príhovor brat senior.

Svojím príspevkom vystúpila aj sestra **Lenka Brecková**. Myšlienkou jej úvahy boli dve správy, vychádzajúce z Listu Efezským (5,31–32). Zlá a dobrá. Ako v evanjeliu funguje poznanie nášho hriechu a častého pádu, z toho prichádza aj poznanie, že si za to odmenu isto nezaslúžime. To je zlá správa. Ale prichádza aj správa dobrá. Stačí si svoje hriechy a pády priznať a olutovať, a všetko nám z milosti ukrižovaného Ježiša bude odpustené a zabudnuté. Podobne je to aj v manželstve. Tou zlou správou je, keď zistíme, že sme iní, možno oveľa horší, ako sme si to pred manželstvom mysleli, alebo nahovárali. No v manželstve nemôžeme ostať navždy v maske. Je to blízkosť dvoch ľudí, kde je priama konfrontácia aj s chybami. Potrebné je si svoje chyby jeden voči druhému priznať. Aj tu je potom dobrá správa: keď nás partner v manželstve miluje, a aj v chybách nás podporí a poteší.

Podstatné je vedieť dať najavo lásku jeden voči druhému. Ešte druhou dobrou správou je, že v Pánovi Ježišovi máme všetko odpustené. Preto aj my máme odpúšťať jeden druhému, a tak vymazať tabuľu prehrškov, aby sme potom v odpustení, v Božej milosti a Jeho požehnaní mohli spoločne žiť aj pre našich blízkych.

–tb–

Doktori. Reformovaná teologická univerzita Gáspára Károlyiho prisúdila titul emeritného doktora duchovnému Kálmánovi Cserimu za viacročnú prácu za významnú kazateľskú prácu v reformovanej cirkvi a ako uznanie jeho napísaných zbierok kázni. Odovzdanie diplomu sa uskutočnilo dňa 30. januára 2017 v reformovanom kostole na Kalvínovom námestí v Budapešti.

Rokovanie. Dňa 9. februára sa biskup László Fazekas, zástupca biskupa Róbert Géresi a hlavný synodný radca Sándor Molnár zúčastnili na rokovaní s vedúcimi predstaviteľmi našich škôl o rozvoji našich škôl, na ktorý sme dostali podporu z Maďarskej vlády vo výške 1 750 320 000 forintov a o ich vhodnom rámcovom využití. Na druhý deň, 10. februára rokovali so seniormi našich seniorátov o správnom využití pre cirkevné zbory podpory vo výške 1 750 320 000 forintov.

Synodná rada. Dňa 11. februára 2017 sa konalo 17. zasadnutie Synodnej rady.

Konferencia cirkevných dejín. Gemerský a Abovsko-turniansky reformovaný seniorát spoločne zorganizovali dňa 11. februára historickú konferenciu, na ktorej si spomenuli na duchovné a duševné dedičstvo protestantských galejníkov v Rožňave. Na tejto konferencii prednášali: István B. Kovács, riaditeľ Vedeckých zbierok Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku, Dávid Csorba, učiteľ Reformovanej teologickej akadémie v Sárospataku a Miklós Czenthe,

Moja odmena je, že môžem pracovať

Pracovníci Ústredia diakonie pri príležitosti osláv 10. výročia založenia tejto inštitúcie pripravili slávnostnú publikáciu pod názvom: *Moja odmena je, že môžem pracovať.*

Názov publikácie je mottom filadelfských diakoník, s ktorým sa stotožňujú aj zostavovatelia knihy, ktorí vyznávajú, že Božou milosťou je už aj to, že si s láskou môžeme vzájomne slúžiť. Zostavovateľ (autor týchto riadkov) pripravil interview so súčasnými a predchádzajúcimi vedúcimi predstaviteľmi cirkvi, s predchádzajúcimi riaditeľmi Ústredia, s jeho pracovníkmi a dobrovoľníkmi.

Publikácia sa usiluje pri programoch uvádzať tváre, poukazujúc na to, že k začiatku dobrého diela niekedy stačí povolanie a ochota začať čosi nové aj v srdci jedného človeka. Publikácia informuje o rozvinutej sieti vzťahov Ústredia diakonie, bez ktorej by nemohla fungovať žiad-

riaditeľ Štátneho maďarského evanjelického archívu.

Generálny konvent. V dňoch 14.-15. februára sa konalo zasadnutie Generálneho konventu, na ktorom našu cirkev zastupoval zástupca generálneho kurátora Ferenc Porubán a biskup László Fazekas. Medzi bodmi programu sa objavila príprava celosvetového dňa reformovanej jednoty, plánovaného vo Varadíne, prípravy spoločnej Synody Maďarskej reformovanej cirkvi v Debrecíne, otázky organizovania podujatí spojených s 500. výročím reformácie. Hovorilo sa o jubilejnom vydaní Kálvincsillag (Kálvinovej hviezdy – pozn. prekl.), o zbierke Všeobecnovzdelávacieho fondu, o problémoch maďarských reformovaných žijúcich v diasporách.

Komisia sôch reformácie. Dňa 22. februára zasadala komisia, zostavená Synodnou radou, ktorej úlohou bolo posúdiť projekty, zhotovené v Rimavskej Sobote pri príležitosti 500. výročia reformácie. Prítomní boli členovia komisie: László Fazekas, Géza Erdélyi, István B. Kovács, József Simkó, András Cséfalvay, Máté Milisits, Sándor Molnár a József Sebestyén.

Program materských škôl. Dňa 22. februára sa v zasadačke Maďarského cirkevného zboru v Košiciach biskup László Fazekas, hlavný synodný radca Sándor Molnár a zástupca biskupa Róbert Géresi stretli so zástupcami tých 4 seniorátov východného regiónu, ktorých cirkevné zbory sa zapájajú do regionálneho pro-

gramu rozvoja materských škôl. Dňa 24. februára sa stretli so zástupcami tých cirkevných zborených západného regiónu v kancelárii Biskupského úradu, ktorí sa taktiež zapoja do programu rozvoja materských škôl.

na služba takéhoto typu. V krátkosti opisuje jeho spoluprácu s partnerskými organizáciami, ktoré krásne dokumentujú, že spoločná viera a vôľa dokáže zvládnuť aj jazykové bariery. Širšiemu okruhu čitateľov, schopnému oboznámiť sa s fungovaním Ústredia, poslúži aj resumé publikácie v slovenskom, anglickom a nemeckom jazyku. Čitateľ sa môže stretnúť aj so štvorjazyčným popisom početných obrázkov, nachádzajúcich sa v publikácii. Vydanie tejto publikácie nemalo za cieľ chválu a oslavu Inštitúcie, oveľa viac zhrnutie všetkých vecí, ktoré Pán Boh zo svojej veľkej milosti dovolil vykonať v uplynulom čase. Nádejame sa, že listovanie, čítanie knihy bude inšpirovať aj iných a povedie ich k službe lásky voči svojim blízkym hoci aj tým, že pomôžu práci Ústredia: skutkami, odovzdaním správ, modlitbou.

Szilárd Haris

Oznam

Srdečne vás pozývame na stretnutie spevokolov Ondavsko-hornádskeho seniorátu, ktoré sa bude konať už tradične 4. nedeľu po Veľkej Noci, t.j. v nedeľu Cantate - Spievajte!

Bude to presne v nedeľu 14. mája 2017 o 15.00 hod. v kultúrnom dome v Kyste. Účasť vášho spevokolu potvrdte Jánovi Janovčíkovi na jjanovcik@centrum.sk do 15. apríla 2017.

Cesta do Izraela

Milí bratia a sestry! Od 14. do 23. mája 2017 máte opäť možnosť zúčastniť sa na ceste do Izraela. Táto cesta je obohatená o viacero kúpaní v Mŕtvom mori. Je vhodná pre starších, lebo predpoludním budeme chodiť a popoludní sa budeme kúpať. Nebude to také náročné na chôdzu. Blížšie informácie môžete získať na adrese: Erika Domonkošová, Na záhumní 17, 040 15 Košice V. Tel.: 055/6841 596, 0903/914 964; 0917/350 174. E-mail: domonkosovaerika@gmail.com.

KALVÍNSKE HLASY

Úradný orgán Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku. Adresa vydavateľa: Jókaiho 34, 945 01 Komárno. IČO: 00179191.

Vychádza mesačne.

Šéfredaktor: László Fazekas
Redaktori:

Lucia Kís, Andrea Korečková
Preklad a jazyková korektúra:
Erika Domonkošová

Sekretárka a distribútorka: Lucia Kís
Predplatné prijíma každý reformovaný farský úrad i redakcia.

Predplatné na jeden (kalendárny) rok: 3,60 eur.

Distribúciu vykonáva redakcia:
930 10 Dolný Štál 386

E-mail: kh@reformata.sk

Telefón: 031/55 90 141 (zároveň fax i odkazovač).

Redakcia došlé rukopisy nearchivuje a nevracia, vyhradzuje si právo na ich odbornú úpravu.

Tlačiarenská príprava: Lukács Kís
Tlač: Reproffset, Dunajská Streda
ISSN: 1335-3713

Evidenčné číslo: EV 3627/09